

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/504/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5812201541
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5812201541.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Žiline, právnej veci žalobcu: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Trnavská cesta 82, 826 58 Bratislava 29, IČO: 36 062 235, právne zastúpeného JUDr. Jánom Mišúrom, PhD., advokátom, so sídlom Z. XX, XXX XX X., proti žalovanému: ORACO, s.r.o., so sídlom Zákamenné 1029, 029 56 Zákamenné, IČO: 36 782 335, zastúpeného splnomocneným zástupcom JUDr. Petrom Vevurkom, advokátom, so sídlom P. XXX/XX, XXX XX B., v konaní o zaplatenie sumy 525,86 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 7C/37/2012-215 zo dňa 17. marca 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 7C/37/2012-215 zo dňa 17. marca 2014 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol (veta I. výroku). Súčasne uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v sume 339,00 Eur na účet jeho splnomocneného zástupcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku (veta II. výroku); žalobcovi tiež uložil povinnosť nahradiť trovy konania štátu vo výške 503,50 Eur na účet Okresného súdu Námestovo dňom presne špecifikovaný aj s označením variabilného symbolu do troch od právoplatnosti rozsudku (veta III. výroku). V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že podaným návrhom žalobca žiadal zaviazat' žalovaného na zaplatenie sumy 525,86 Eur s úrokom z omeškania 9% ročne od 08.03.2011 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 27.07.2010 zavinil vodič T. W. vozidlom zn. IVECO EURO CARGO, EČV: NO 759 AT v dôsledku dopravnej nehody vznik škody na motorovom vozidle zn. SUZUKI SX 4 EČV: DK 894 AU, ktorého držiteľom bol v čase dopravnej nehody Y. P.. Vozidlo žalovaného nebolo k dátumu nehody poistené v zmysle ust. § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon č. 381/2001 Z.z.“). Z tohto dôvodu vznikla žalobcovi povinnosť zaplatiť poškodenému z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalobca dňa 04.01.2011 poskytol z poistného garančného fondu poškodenému poistné plnenie v celkovej výške 525,86 Eur. Vyplatením náhrady škody poškodenému prešlo právo poškodeného vymáhať vyplatenú náhradu škody voči zodpovednému subjektu (žalovaný) na žalobcu. Toto právo si žalobca uplatnil mimosúdne listom zo dňa 07.02.2011 voči žalovanému, za ktorého plnil to, čo podľa zákona mal plniť on poškodenému. Žalovaný pohľadávku žalobcu doteraz nezaplatil. Prvostupňový súd citoval ust. § 24 ods. 2 písm. b) a ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako aj ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka a konštatoval, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalovaný, ktorého vozidlom bola spôsobená škoda, v čase dopravnej nehody dňa 27.07.2010 nemal uzatvorené povinné zmluvné poistenie. Existenciu platne uzatvorenej zmluvy na povinné zmluvné poistenie žalovaný v konaní nepreukázal. Medzi účastníkmi sa však stala spornou najmä otázka, či škodu spôsobil vodič vozidla žalovaného, keďže žalovaný svoju zodpovednosť za vzniknutú škodu odmietal. Ohľadne tejto spornej otázky okresný súd vykonal znalecké

dokazovanie znaleckým posudkom Ing. Jána Rabčana - znalca z odboru cestná doprava, odvetvie nehody v cestnej doprave, z ktorého záverov vyplynulo, že technickou príčinou dopravnej nehody bola súčinnosť nesprávnej techniky jazdy vodiča vozidla žalovaného zn. IVECO, ktorý nedostatočne sledoval situáciu v kritickom mieste, nevšimol si zastavenie vozidla zn. SUZUKI, pokračoval v jazde tak, že zatáčal vozidlo vpravo a tým kontaktoval stojace vozidlo poškodeného zn. SUZUKI a tiež nesprávnej techniky jazdy vodiča vozidla zn. SUZUKI, ktorý pokračoval v jazde do zúženého priestoru (keď na jeho strane bol odstavený náves), zrušil bezpečný bočný odstup medzi vozidlami a hlavne v kritickom mieste zastavil, pričom stavebnotechnická situácia v mieste nehody bola taká, že vodič vozidla zn. IVECO musel mierne zatáčať, aby vošiel do brány Stavebného podniku, v areáli ktorého došlo k dopravnej nehode. Čo sa týka možnosti zabrániť dopravnej nehode, znalec sa vyjadril, že vodič vozidla zn. IVECO mohol zrážke zabrániť tak, že by lepšie sledoval pohyb vozidla zn. SUZUKI a po jeho zastavení by zastavil aj on. Túto situáciu podľa znalca mohol sledovať cez ľavé spätné zrkadlo. Vodič vozidla zn. SUZUKI by nehode zabránil, ak by neuskutočnil vjazd do zúženého priestoru, kde na jeho strane stál odstavený náves, alebo ak by viedol vozidlo kritickým miestom bez zastavenia; v takomto prípade by opustil nebezpečný priestor skôr, ako tam zatočí zadná časť vozidla zn. IVECO. Znalec súčasne skonštatoval, že z technického hľadiska nehodový dej bol prvotne vyvolaný tým, že do zúženého priestoru uskutočnili vjazd obidve vozidlá. Tým došlo ku kritickému priblíženiu vozidiel v čase míňania. Plynulou jazdou malou rýchlosťou bolo možné míňanie zvládnuť. V čase vjazdu vodič vozidla zn. IVECO nemal technický signál o tom, že vodič zn. SUZUKI v kritickom mieste zastaví. V čase vjazdu mal vodič vozidla zn. SUZUKI technické signály o tom, že vjazdom donúti vodiča vozidla zn. IVECO ísť popri plote, odkiaľ bude musieť mierne zatáčať do brány a potom ku skladom a mal aj technický signál o tom, že pri míňaní bude zrušený bezpečný bočný odstup medzi vozidlami. Skutočnosť, či takýto prejazd dokáže zvládnuť, mohol vodič vyhodnotiť pred vjazdom do kritického miesta. Z tohto znaleckého posudku teda vyplýva, že znalec za technickú príčinu vzniku dopravnej nehody označil jednak nesprávnosť techniky jazdy vodiča vozidla zn. IVECO, ale aj nesprávnu techniku jazdy vodiča vozidla zn. SUZUKI, a tiež určil, že obaja vodiči mali možnosť dopravnej nehode zabrániť. Podľa názoru prvostupňového súdu však možnosť vodiča vozidla zn. IVECO, EČV: NO 759 AT zabrániť dopravnej nehode je len teoretická. Znalec totiž v znaleckom posudku síce uviedol, že vozidlá sa mohli aj v zúženom priestore bezpečne minúť za predpokladu, že by v kritickom mieste vozidlo zn. SUZUKI nezastavilo. Súčasne ale znalec konštatoval, že v čase vjazdu (do kritického priestoru) vodič vozidla zn. IVECO nemal technický signál o tom, že vozidlo zn. SUZUKI v kritickom mieste zastaví. Podľa tvrdenia svedka Y. P., ktorý viedol vozidlo zn. SUZUKI v čase dopravnej nehody, v kritickom mieste tomuto vozidlu samovoľne zhasol motor. Okresný súd dospel k záveru, že ak vodič vozidla zn. IVECO nemal technický signál o tom, že vozidlo zn. SUZUKI v kritickom mieste zastaví, nemožno dospieť k záveur, že mohol dopravnej nehode zabrániť tak, že by lepšie sledoval pohyb vozidla zn. SUZUKI a po jeho zastavení by zastavil aj on. Kritickú situáciu na mieste nehody pritom jednoznačne vytvoril vodič vozidla zn. SUZUKI, ktorý vošiel do zúženého priestoru, kde na jeho strane bol odstavený náves a aj v kritickom mieste zastavil, čím znemožnil zabráneniu dopravnej nehody tým, že by sa vozidlá pomalou jazdou bezpečne obišli. Okresný súd preto dospel k záveru, že škodu spôsobil len vodič vozidla zn. SUZUKI, a nie vodič vozidla žalovaného, v dôsledku čoho žalobu v celom rozsahu zamietol. Rozhodnutie o trovách konania okresný súd odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech náhradu trov konania pozostávajúcich zo súdneho poplatku za podaný odpor proti platobnému rozkazu a trov právneho zastúpenia advokáta, ktorý zastupuje žalovaného v tomto konaní, ktoré zároveň presne vyšpecifikoval a vyčíslil. Zároveň s poukazom na ust. § 148 ods. 1 O.s.p. prvostupňový súd zaviazal neúspešného žalobcu na náhradu trov štátu, ktoré predstavujú znalečné vyplatené znalcovi Ing. Jánovi Rapčanovi za vyhotovenie znaleckého posudku, ktoré mu bolo priznané uznesením Okresného súdu Námestovo č. k. 7C/37/2012-197 zo dňa 07.01.2014.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že odvolací súd žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovie a zároveň mu prizná proti žalobcovi náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania v zmysle priloženej špecifikácie; alternatívne navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Uviedol, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a taktiež vec nesprávne právne posúdil. Odvolateľ zotrval na tvrdení, že žalovaný zodpovedá za škodu podľa § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka ako prevádzateľ motorového vozidla za škodu spôsobenú osobitnou povahou prevádzkou motorového vozidla. Na zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa vzťahuje povinné zmluvné

poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré je upravené zákonom č. 381/2001 Z. z. v platnom znení. Na základe žalobcom predložených dôkazných prostriedkov je odvolateľ toho názoru, že jeho nárok je čo do dôvodu i výšky opodstatnený, keďže k vozidlu zn. IVECO EUROCARGO, EČV: NO 759 AT, nebolo k dátumu nehody uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla tak, ako to vyplýva z ust. § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z., čím žalobcovi v zmysle ust. § 24 ods. 2 citovaného zákona vznikla povinnosť uhradiť poškodenému z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a to s poukazom na ust. § 3 ods. 1 citovaného zákona. S poukazom na ust. § 2 ods. 1 písm. j) zákona č. 381/2001 Z. z. v platnom znení, (ktorý je lex specialis k Občianskemu zákonníku), prevádzkovateľom motorového vozidla je fyzická alebo právnická osoba, ktorá má právnu alebo faktickú možnosť disponovať s motorovým vozidlom. Prevádzkovateľom vozidla, ktorého prevádzkou bola v čase dopravnej nehody spôsobená škoda na motorovom vozidle zn. IVECO EUROCARGO EČV: NO 759 AT bol v čase dopravnej nehody žalovaný. V konaní pred súdom prvého stupňa nevznikol medzi účastníkmi spor ohľadne výšky škody na poškodenom motorovom vozidle v sume 525,86 Eur, ktorá suma bola vyplatená poškodenému žalobcom z garančného fondu, nakoľko k vozidlu žalovaného nebolo k dátumu nehody uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, no zo strany žalovaného bola namietaná technika jazdy vodiča poškodeného vozidla, ktorý mohol podľa jeho názoru zabrániť dopravnej nehode. Z tohto dôvodu bol na základe uznesenia súdu prvého stupňa vypracovaný súdnym znalcom znalecký posudok k technike jazdy a správnosti reakcií vodičov oboch vozidiel; k možnosti zabrániť dopravnej nehode; k priebehu nehodového deja z technického hľadiska, a to napriek tomu, že v spise sa nachádzala správa o nehode, ktorá popisovala skutkový stav v čase dopravnej nehody inak (absencia odstaveného návesu tvrdeného v konaní), než ho popisoval žalovaný v konaní pred súdom prvého stupňa. Ak by sa totiž vodič žalovaného a poškodený nedohodli na skutkovom stave, tak by museli privolať k dopravnej nehode políciu (§ 64 ods. 1 a 2 zákona č. 8/2009 Z. z. v platnom znení). Dodatočné odlišné tvrdenia žalovaného v konaní súd preto nemal brať do úvahy, nakoľko sú v rozpore so vzájomne odsúhlaseným skutkovým priebehom deja dopravnej nehody vodičom žalovaného a poškodeným. Vodič žalovaného ani nepoprel, že tento záznam podpísal, a preto záver o tom, že skutkový stav bol odlišný od stavu zachyteného v správe o nehode, nie je opretý o žiaden dôkaz, ktorý by nebol v konaní spochybnený. Súdnym znalec pri posúdení príčiny dopravnej nehody, ku ktorej došlo dňa 27.07.2010 v Námestove, a ktorej účastníkmi boli vodiči motorových vozidiel EČV: NO 759 AT a EČV: DK 894 AU v znaleckom posudku uviedol, že technickou príčinou vzniku dopravnej nehody bola súčinnosť nesprávnej techniky jazdy vodiča vozidla zn. IVECO a nesprávnej techniky jazdy vodiča vozidla zn. SUZUKI. Odvolateľ opätovne zdôraznil, že súdnym znalec pri posudzovaní techniky jazdy vodiča zn. SUZUKI vychádzal z domnienky, že na strane vozidla zn. SUZUKI bol odstavený náves. V správe o nehode vypísanej bezprostredne po dopravnej nehode a podpísanej oboma účastníkmi dopravnej nehody však nie je žiadna zmienka od odstavenom návese. Existenciu odstaveného návesu začal tvrdiť žalovaný až v konaní pred súdom prvého stupňa, čo následne zobral do úvahy súdnym znalec pri vyhotovení znaleckého posudku. Na túto skutočnosť poukazoval žalobca aj v konaní pred súdom prvého stupňa dňa 14.10.2013. Súdnym znalec tiež pri posudzovaní techniky jazdy vozidla zn. IVECO (vozidlo žalovaného) uviedol, že vjazd vodiča vozidla zn. IVECO sťažilo vozidlo poškodeného zn. SUZUKI, ktoré pokračovalo v jazde pri vychádzaní z dvora Stavebného podniku aj napriek tomu, že na jeho strane bol na prístupovej komunikácii odstavený náves. Napriek tomu, že žalobca spochybňuje správnosť záverov znaleckého posudku, založených na nesprávne zistenom skutkovom stave, zdôraznil, že aj zo samotného znaleckého posudku vyplýva, že vodič žalovaného viedol vozidlo zn. IVECO popri plote a pri vjazde do brány zatáčal vpravo, pričom si nevšimol, že vozidlo zn. SUZUKI zastavilo. Zatačaním vpravo sa zadný ľavý roh vozidla zn. IVECO priblížil k vozidlu zn. SUZUKI a toto mohol kontaktovať. Ak by vodič sledoval situáciu cez ľavé vonkajšie spätné zrkadlo, mohol spozorovať, že vozidlo zn. SUZUKI zastavilo a mohol zastaviť aj on. Pri dostatočnom sledovaní kritického miesta mal na takéto konanie čas. Ide o nesprávny prvok v technike jazdy vodiča vozidla zn. IVECO, ktorý pokračoval v jazde do zúženého priestoru v čase, kedy mu tam vchádzalo vozidlo zn. SUZUKI. Takýto vjazd bol možný len za predpokladu, že by vozidlo v kritickom mieste nezastavilo. Pri otázke, ako sa dalo zabrániť dopravnej nehode súdnym znalec skonštatoval pri poškodenom vozidle zn. SUZUKI dva faktory, a to 1/ ak by neuskutočnil vjazd do zúženého priestoru, kde na jeho strane stal odstavený náves (ktorého existenciu žalobca spochybňuje), a 2/ ak by viedol vozidlo kritickým miestom bez zastavenia; v takom prípade by opustil nebezpečný priestor skôr, ako tam zatočí zadná časť vozidla zn. IVECO. Vodič vozidla zn. IVECO mohol zrážke zabrániť tak, že by lepšie sledoval pohyb vozidla zn. SUZUKI, a po jeho zastavení by zastavil aj on. Túto situáciu mohol

sledovať cez ľavé spätné zrkadlo. Navyše, súd prvého stupňa pri zamietnutí žaloby voči žalovanému neuviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia, na základe akých právnych predpisov dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná. Z tohto dôvodu žalobca namietal aj nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia. Zodpovednosť žalovaného za vzniknutú škodu totiž vyplýva z ust. § 427 Občianskeho zákonníka, ktorá je objektívnou zodpovednosťou za škodu bez ohľadu na zavinenie. Táto zodpovednosť prevádzkovateľa za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku nie je bezvýnimočná. Prevádzkovateľ vozidla sa môže svojej zodpovednosti zbaviť len za predpokladu, že je daný niektorý z liberačných dôvodov uvedených v Občianskom zákonníku. Z rozhodnutia súdu prvého stupňa však nevyplýva, že by žalobu zamietol s poukazom na niektorý zákonný liberačný dôvod, v dôsledku čoho napadnuté rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené a vykazuje znaky arbitrárnosti. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo 638/2005 vyplýva, že v zmysle ust. § 428 Občianskeho zákonníka sa prevádzkovateľ zodpovednosti zbaví (pokiaľ nejde o škodu spôsobenú okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke), ak preukáže, že škode nemohlo byť zabránené ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho požadovať. Pojem „okolnosti, ktoré majú svoj pôvod v prevádzke“ (§ 428 Občianskeho zákonníka) je užší ako pojem „škoda vyvolaná osobitnou povahou prevádzky“ (§ 427 Občianskeho zákonníka). Za okolnosť, ktorá má pôvod v prevádzke je považované napr. zlyhanie bŕzd, vada materiálu, nedostatky na strane vodiča, teda okolnosti „vo vnútri“ vlastnej prevádzky, ktoré súvisia s organizáciou, riadením a realizáciou prevádzky. Podľa názoru žalobcu v predmetnej veci nebol preukázaný žiadny liberačný dôvod prevádzkovateľa vozidla, t. j. žalovaného. Mohlo by ísť nanajvýš o okolnosť, ktorá má svoj pôvod v prevádzke, na základe ktorej sa však prevádzkovateľ nemôže zbaviť svojej zodpovednosti za škodu. Odvolateľ opätovne zdôraznil, že výška škody na poškodenom vozidle medzi účastníkmi nebola sporná a ohľadne výšky škody poškodenom vozidle žalovaný v konaní ani nenavrhol vyhotoviť znalecký posudok. Žalobca tiež poukázal na judikát R 6/1969 z ktorého vyplýva, že ak škoda bola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke, nemôže sa prevádzkovateľ zbaviť zodpovednosti, a to ani s poukazom na neodvráťiteľný úkon tretej osoby. Takisto judikát Z IV., str. 621 uvádza, že prevádzkovateľ motorového vozidla sa môže zbaviť svojej zodpovednosti iba v tom prípade, ak škoda nebola ani čiastočne spôsobená okolnosťami majúcimi pôvod v prevádzke. Z uvedeného vyplýva, záver, že ani za predpokladu, že by znalecký posudok vychádzal zo správne ustáleného skutkového stavu, neexistoval v súdnej veci dôvod na zamietnutie žaloby z dôvodu neexistencie zodpovednosti žalovaného. V prípade, ak poisťná zmluva uzavretá nebola, alebo z určitých dôvodoch zanikla (napr. pre nezaplatenie poisteného), sa poškodený nemá možnosť obrátiť na žiadnu poisťovňu, aby uhradila škodu za osoby zodpovedné za škodu, t. j. za vodiča, či prevádzkovateľa vozidla. Z toho dôvodu bol zákonom vytvorený tzv. poisťný garančný fond, ktorého správa bola zverená žalobcovi a poškodenému bolo poskytnuté právo uplatniť nárok na plnenie podľa § 24 ods. 2 písm. a) až g) zákona č. 381/2001 Z. z. proti Slovenskej kancelárii poisťovateľov za rovnakých podmienok, za ktorých by mohol uplatniť nárok na plnenie voči určitej poisťovni (§ 24 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z.). Poškodený dostane tak plnenie i vtedy, ak vozidlo, ktorým bola spôsobená škoda nebude (v rozpore so zákonom) poistené. Protiprávny stav spočívajúci v absencii poistenia však poškodený nepocíti, pretože za nepoistené osoby zodpovedné za škodu je mu poskytnuté plnenie z poisťného garančného fondu žalobcu. Príkladom postihového práva žalobcu podľa citovaných ustanovení je jeho právo žiadať refundáciu vyplatených náhrad od toho, kto za škodu podľa právnych predpisov zodpovedá a za koho vznikla povinnosť vyplatiť náhradu škody poškodeného s tým, že táto zodpovednosť je daná vo vzťahu k motorovému vozidlu, na ktoré nebolo v čase vzniku škody uzavreté poistenie (otázka, kto mal povinnosť motorové vozidlo poistiť je vo vzťahu k zodpovednosti za škodu irelevantná). Odvolateľ zdôraznil, že medzi osoby zodpovedné za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku podľa § 427 Občianskeho zákonníka zaraďuje zákon i prevádzateľa (de facto držiteľa) motorového vozidla, a to i v prípade, ak vozidlo vypožičal, resp. zveril inej osobe. Na druhej strane je však logické a žiaduce, aby tí, za ktorých bolo z garančného fondu plnené, vyplatené prostriedky do garančného fondu vrátili späť. Preto zákon oprávnil žalobcu - Slovenskú kanceláriu poisťovateľov - domáhať sa náhrady za plnenie, poskytnuté z poisťného garančného fondu, v súvislosti so škodou spôsobenou nepoisteným vozidlom. Inými slovami poskytol jej postihové právo voči nepoisteným osobám zodpovedným za škodu. Ak by bol názor súdu prvého súdu správny, tak by sa osoba, ktorej vznikla škoda pri dopravnej nehode nemala právo obrátiť žiadnu poisťovňu s nárokom na poisťné plnenie zo vzniknutej škody, a ani voči žalobcovi pri neexistencii povinného zmluvného poistenia, ako tomu bolo v tomto prípade.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Súčasne si uplatnil voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia v celkovej sume 51,48 Eur, ktoré súčasne vyčíslil a vypočetil.

Odvolanie žalobcu žalovaný považoval za nedôvodné. Z vykonaného dokazovania je nesporné, že ku kolízii motorových vozidiel zn. SUZUKI a zn. IVECO došlo na prístupovej ceste do priestorov (smerom ku skladom) Stavebného podniku s.r.o., so sídlom Námestovo, čo vyplýva z priloženej fotodokumentácie miestnej komunikácie. Je nesporné, že vodič vozidla zn. SUZUKI vychádzal z priestoru skladov na prístupovú cestu po miestnej komunikácii, ktorý výstup bol zúžený práve odstaveným návesom patriacim spoločnosti Stavebný podnik s.r.o.. Z výpovede vodiča zn. SUZUKI je tiež nesporné, že východ z dvora vkladov Stavebného podniku s.r.o. bol úzky, dokonca si nebol istý, či sa obíde s prichádzajúcim vozidlom zn. IVECO. Ak by tam totiž nebol v tom čase odstavený náves, vjazd do dvora Stavebného podniku by bol širší najmenej o 2,5 m až 3 m, čo by bol dostatočný priestor na obídenie sa akýchkoľvek vozidiel. Podľa názoru žalovaného, súd správne vyhodnotil vykonané dôkazy, najmä závery znaleckého posudku vo vzťahu k technike a správaniu sa jednotlivých vodičov, keď ustálil, že kolíziu situáciu vytvoril nesprávnou technikou jazdy vodič osobného motorového vozidla zn. SUZUKI, ktorý pokračoval v jazde do zúženého priestoru, prízjazdu do dvora, ku skladom Stavebného podniku, bez toho, aby sa bol presvedčil o možnosti dodržať bezpečný odstup od prichádzajúceho nákladného motorového vozidla zn. IVECO, ktorého dĺžka predstavovala cca 10 metrov. Práve skutočnosť, že aj vodič vozidla zn. SUZUKI sa vyjadroval o vjazde do zúženého priestoru, potvrdzuje, že náves skutočne stál v mieste, ako to vyplýva z fotodokumentácie založenej v spise. Len tento náves vytvoril prekážku na strane vozidla zn. SUZUKI, pretože bol odstavený na pravej strane vjazdu do dvora Stavebného podniku, (z pohľadu vychádzajúceho vozidla zo dvora), teda vozidla zn. SUZUKI. Vodič vozidla zn. IVECO prichádzal do dvora Stavebného podniku po svojej pravej strane, tesne popri plote. Žalovaný je preto toho názoru, že vodič vozidla zn. SUZUKI na strane ktorého bola prekážka, sa napriek tejto skutočnosti rozhodol pokračovať v jazde, čím vytvoril kolíziu situáciu, následkom ktorej došlo k poškodeniu jeho motorového vozidla a to výlučne jeho zavineným konaním. Vodič vozidla zn. SUZUKI sám vo svojej výpovedi dňa 15.05.2013 uviedol, že „šírka do vchodu stavebného podniku môže byť 5 metrov“. Zo znaleckého posudku (jeho grafickej časti) vyplýva, že šírka vjazdu bez odstaveného návesu je 8,2 m, čo potvrdzuje plánik miesta dopravnej nehody na strane 8 posudku. Aj z toho vyplýva, že v skutočnosti viac do dvora Stavebného podniku bol zúžený návesom, čo vnímal aj vodič vozidla zn. SUZUKI pri odhade šírky vstupu do dvora Stavebného podniku na 5 m. Ako správne vyhodnotil v kontexte vykonaných dôkazov aj prvostupňový súd, ku stretu vozidiel došlo práve v tomto zúženom priestore. Žalobca v prvostupňovom konaní nežiadal vykonať žiadne iné dôkazy vo vzťahu k vyhotovenému znaleckému posudku, nežiadal výsluch znalca, ani vykonanie iných dôkazov. Preto prvostupňový súd ustálil skutkový stav na základe vykonaných dôkazov, a na základe neho vyvodil správny právny názor v tom smere, že žalovaný dopravnú nehodu nezavinil, nie je zodpovedný za vzniknutú škodu.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 vety prvej O.s.p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O.s.p., preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1, 2 písm. b) O.s.p.) a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) zrušil a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov:

Preskúmaním spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Žalobca svoj nárok uplatnený žalobou odôvodňoval poistným plnením v sume 525,86 Eur, ktoré vyplatil poškodenému Y. P., ktorý je držiteľom motorového vozidla zn. SUZUKI SX 4, EČV: DK 894 AU s konštatovaním, že jeho vozidlo bolo poškodené v dôsledku zavinenia vodiča T. W., ktorý riadil motorové vozidlo zn. IVECO EURO CARGO, EČV: NO 759 AT, ktorého držiteľom je žalovaný. V zmysle ust. § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. vzniklo žalobcovi právo vymáhať od žalovaného vyplatenú sumu náhrady škody, ako voči zodpovednému subjektu. Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov upravuje ust. § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z obsahu spisového materiálu, najmä záverov znaleckého posudku Ing. Jána Rapčana, znalca z odboru cestá doprava, odvetvie nehody v cestnej doprave, vyplýva skutočnosť, že za technickú príčinu vzniku dopravnej nehody znalec označil jednak nesprávnosť techniky jazdy vodiča zn. IVECO, ale aj nesprávnou technikou jazdy vodiča zn. SUZUKI, a tiež určil, že obaja vodiči mali možnosť dopravnej nehode zabrániť. Z ust. § 441 Občianskeho zákonníka jednoznačne vyplýva, že ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením znáša ju sám.

(Spolu)zodpovednosť poškodeného podľa ust. § 441 Občianskeho zákonníka je daná, ak jeho konanie bolo v príčinnej súvislosti so vznikom škody, t. j. ak škoda vznikla tiež následkom úkonov poškodeného. Pritom nemusí ísť o jedinú príčinu, ale stačí, ak ide o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na vzniku škody, o ktorej odškodnenie ide. Konanie poškodeného, prípadne jeho opomenutie konať tak, ako konať mal, sa však nemusí časovo kryť s protiprávnym konaním škodcu, môže mu predchádzať, aj ho nasledovať. Súd je povinný v súlade s ust. § 441 Občianskeho zákonníka v konaní o žalobách na náhradu škody (a teda aj o nároku žalobcu) aj bez návrhu skúmať, či sú dané dôvody pre obmedzenie zodpovednosti žalovaného v dôsledku spoluzavinenia poškodeného (porovnaj R 22/1979). Aby bolo vôbec možné hovoriť o spoluzavinení poškodeného, musel by sa poškodený dopustiť zavineného protiprávneho úkonu a musela by existovať príčinná súvislosť medzi týmto úkonom a škodou, ktorú škodca spôsobil. V zmysle ust. § 441 Občianskeho zákonníka sa prevádzateľ môže zodpovednosti zbaviť celkom alebo čiastočne v prípade, ak je škoda spôsobená zavinením poškodeného. Zavinenie poškodeného Občiansky zákonník v ust. § 427 a nasl. neupravuje výslovne ako osobitný liberačný dôvod. Treba tu však vychádzať z toho, že ust. § 441 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje zavinenie poškodeného, sa musí s ohľadom na svoju všeobecnú povahu uplatniť aj v tomto osobitnom prípade zodpovednosti (R 3/1984 str. 30 ods. 5). Už z toho vyplýva, že ho treba použiť tak v prípadoch všeobecnej zodpovednosti za spôsobenú škodu založenú na princípe predpokladaného zavinenia (§ 420 Občianskeho zákonníka), ako aj v prípadoch osobitnej zodpovednosti, vrátane zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov (§ 427 Občianskeho zákonníka), a to bez zreteľa na to, či škoda bola spôsobená okolnosťami majúcimi alebo nemajúcimi pôvod v prevádzke. V rozsahu, v akom sa na vzniku škody podieľalo spoluzavinenie poškodeného, škodca za škodu nezodpovedá, pretože v tomto rozsahu chýba príčinná súvislosť medzi vznikom škody a jeho konaním alebo škodovou udalosťou. Na ustálení zavinenia škodcu a poškodeného na vzniknutej škode nemôže mať vplyv správa o nehode, ale len výsledky spoľahlivo zisteného skutkového stavu, ktorý je podkladom pre rozhodnutie v súdnej veci. V tomto smere odvolací súd zdôrazňuje, že napr. o tom či bol spáchaný trestný čin rozhodujú všeobecné súdy v trestnom konaní. Súd je však viazaný iba výrokom súdu o tom, že určitým skutkom v tomto rozsudku uvedenom, bol spáchaný trestný čin, resp. o tom, že určitá osoba sa dopustila spáchania trestného činu. Na druhej strane, súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný výškou škody uvedenou v rozhodnutí súdu, ktorý rozhodoval o spáchaní trestného činu, a to ani vtedy, ak výška škody je uvedená vo výroku odsudzujúceho rozsudku ako skutková veta o vine (§ 135 ods. 1 O.s.p.). O to viac nemôže byť súd pri rozhodovaní v prejednávanej veci viazaný výlučne správou o nehode spísanou jej účastníkmi (č.l. 6 spisu), na ktorú poukazoval odvolateľ. V priebehu súdneho konania bolo totiž ustálené, že na strane vozidla zn. SUZUKI bol odstavený náves, z ktorej skutočnosti správne vychádzal i znalec pri vypracovaní svojho znaleckého posudku. Pokiaľ teda žalobca v odvolaní poukázal na účastníkmi nerozporovanú výšku žalovanej istiny, táto skutočnosť nie je pre konajúci súd záväzná, a to z ohľadom na zistenia v rámci vykonaného dokazovania o spoluvine poškodeného na vzniknutej škode. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že takúto sumu (zodpovedajúcu výške žalovanej istiny) žalobca poškodenému už vyplatil z titulu poistného plnenia.

Je potrebné poznamenať, že súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania. Ak je to účelné, možno o vykonanie dôkazu dožiadať iný súd alebo vykonať dôkaz mimo pojednávania. Účastníci konania majú právo byť prítomní na takto vykonávanom dokazovaní. Súd oboznámi účastníkov s výsledkami dokazovania na pojednávaní, okrem konania podľa § 115a § 153a ods. 4 O.s.p. Súd môže rozhodnúť, aby sa vykonané dôkazy doplnili alebo pred ním opakovali (§ 122 ods. 1 až 3 O.s.p.). Ak závisí rozhodnutie od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, ustanoví súd po vypočutí účastníkov konania znalca. Súd znalca vyslúchne; znalcovi môže tiež uložiť, aby posudok vypracoval písomne. Ak je ustanovených niekoľko znalcov, môžu podať spoločný posudok. Namiesto výsluchu znalca môže sa súd v odôvodnených prípadoch uspokojiť s písomným posudkom znalca. Ustanovenie § 127 ods. 1 O.s.p. upravuje súd, aby znalca vypočul. S písomným posudkom sa môže súd uspokojiť len v odôvodnených prípadoch. Nakoľko okresný súd po podaní znaleckého posudku, nevykonal tento dôkaz v súlade s Občianskym súdnym poriadkom, t.j. nevypočul znalca na pojednávaní, na ktorom by mu obidve procesné strany mohli dávať otázky, nemožno konštatovať, že by vykonal dôkaz v súlade s vyššie citovaným zákonným ustanovením. Pokiaľ okresný súd nevypočul znalca na nariadenom pojednávaní k podanému znaleckému posudku, bolo tiež predčasné priznávať znalcovi znalečné, keďže tento dôkaz nebol uskutočnený v súlade so zásadou ústnosti a priamosti, tak ako to ustanovuje zákon. Samotné vypracovanie znaleckého posudku ustanoveným znalcom, jeho doručenie účastníkom, dokonca ani jeho následné prečítanie na pojednávaní nie je postačujúce. Znalca je potrebné v konaní vypočuť. V rámci svojej výpovede na

pojednávani sa znalec totiž môže vyporiadať s námietkami účastníkov proti podanému znaleckému posudku a účastník má právo dávať mu otázky a žiadať od neho vysvetlenie.

Ak teda okresný súd bez výsluchu znalca na pojednávaní len doručil účastníkom znalecký posudok a následne priznal znalcovi znaleckú odmenu, jeho rozhodnutie je v tomto smere predčasné a s takýmto postupom účastníkom znemožnil realizáciu ich procesných práv, ktoré im Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

Odvolačia námietka žalobcu o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia je dôvodná. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nepreskúmateľné a rozporné. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia na jednej strane vychádzal zo záverov znaleckého posudku, ktorý konštatoval spoluzavinenie poškodeného na dopravnej nehode, a na strane druhej bez bližšej právnej argumentácie dospel k záveru o výlučnom zavinení poškodeného na vzniknutej škode, čo ho viedlo k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

Za vadu podraditeľnú pod ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. (odňatie účastníkovi možnosť konať pred súdom) považuje judikačná prax Ústavného súdu SR (napríklad II. ÚS 6/2003, III. ÚS 119/2003) aj také rozhodnutie všeobecného súdu, ktoré v odôvodňujúcej časti nedáva dostatočné a zrozumiteľné dôvody, na ktorých je založené, t.j. nezodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O.s.p.. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a zároveň aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (publikovaného v Zbierke zákonov pod č. 209/1993 Z. z.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Požiadavka riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. sa vzťahuje na každý výrok rozhodnutia, ktoré v súdnej veci nezodpovedá uvedenému zákonnému ustanoveniu. Napadnuté rozhodnutie súdu je zmätočné, založené na rôznych skutkových zisteniach a záveroch uvedených v jeho odôvodnení.

Tým, že uvedené princípy neboli súdom prvého stupňa rešpektované, došlo jeho postupom k odňatiu možnosti účastníkov konať pred súdom, t.j. procesným postupom súdu sa im ako účastníkom znemožnila realizácia ich procesných práv, ktoré Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

V dôsledku toho odvolací súd rozsudok okresného súdu vo veci samej a v závislom výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f), h) a ods. 2 O.s.p.).

Úlohou okresného súdu v ďalšom konaní bude opätovne vytýčiť termín pojednávania, na ktoré účastníkov a ich zástupcov riadne predvolá a vykoná dokazovanie znaleckým posudkom i výsluchom znalca a doplní dokazovanie, na základe návrhov obidvoch procesných strán. Pri ďalšom prejednávaní veci bude prvostupňový súd postupovať štandardným spôsobom meritórneho posúdenia uplatňovaného nároku, s prihliadnutím na spoluvinu poškodeného na vzniknutej škode a zrozumiteľným (konzistentným a prehľadným) spôsobom reflektujúcim konkrétne okolnosti daného prípadu vysvetlí, ako vyhodnotil svoje dôkazy postupom v súlade s ust. § 132 O.s.p. a k akému dospel zisteniu skutkového stavu. Je potrebné, aby súd prvého stupňa svoje nové rozhodnutie riadne odôvodnil, v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p., a to vzhľadom ku konkrétnym skutkovým okolnostiam vyplývajúcim z obsahu spisového materiálu. V ďalšom konaní je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 226 O.s.p.).

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne opätovne o trovách prvostupňového a tiež o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.